

III.- TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ. COMUNICACIÓ DE DADES.

La Llei Orgànica 15 /1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal te per objecte garantir i protegir els drets fonamentals recollits a l'article 18.1 de la Constitució Espanyola, especialment el dret a l'honor i intimitat personal i familiar.

Per tant, tots els fitxers que continguin dades de caràcter personal que emmagatzemi atesa l'activitat professional, ha de complir uns requisits legals .

D'acord amb la normativa actual, les dades de caràcter personal tant sols es podran recollir pel seu tractament quan aquestes siguin adequades, pertinents i no excessives.

En el procés de recollida de dades, la consulta ha d'informar al pacient sobre aspectes concrets del tractament de les dades personals i demanar el consentiment exprés per a la cessió de les dades, en el seu cas. Es considera cessió de dades la comunicació o cessió de dades a les entitats d'assegurances i la comunicació de les dades a altres professionals o centres. S'adjunten a l' **Annex II el model de consentiment per signar els pacients.**

Quan es produeix la cessió de dades neix una nova figura, l'encarregat del tractament definit en l'article 3 de la LOPD i previst en l'article 12. En l'**Annex III**, adjuntem els models de contractes a firmar pels supòsits **de cessió de dades que es produeixen en el centre mèdic degut a la seva activitat** com per exemple amb les gestories o laboratoris d'anatomia patològica.

A continuació es reproduïxen els principis de LOPD per tractar les dades de caràcter personal.

Article 4. Qualitat de les dades.

- 1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut.*
- 2. Les dades de caràcter personal objecte de tractament no es poden utilitzar per a finalitats incompatibles amb aquelles per a les quals les dades hagin estat recollides.*

No es considera incompatible el tractament posterior d'aquestes dades amb finalitats històriques, estadístiques o científiques.

3. Les dades de caràcter personal han de ser exactes i posades al dia de manera que responguin amb veracitat a la situació actual de l'afectat.

4. Si les dades de caràcter personal registrades són inexactes, en tot o en part, o incompletes, han de ser cancel·lades i substituïdes d'ofici per les dades corresponents rectificades o completades, sens perjudici de les facultats que l'article 16 reconeix als afectats.

5. Les dades de caràcter personal han de ser cancel·lades quan hagin deixat de ser necessàries o pertinents per a la finalitat per a la qual han estat recollides o registrades.

No han de ser conservades de manera que permetin identificar l'interessat durant un període superior al necessari per a les finalitats d'acord amb les quals hagin estat recollides o registrades. S'ha de determinar per reglament el procediment pel qual, com a excepció, atesos els valors històrics, estadístics o científics d'acord amb la legislació específica, es decideixi el manteniment íntegre de determinades dades.

6. Les dades de caràcter personal han de ser emmagatzemades de manera que permetin l'exercici del dret d'accés, llevat que siguin legalment cancel·lades.

7. Es prohibeix la recollida de dades per mitjans fraudulents, deslleials o il·lícits.

Article 5. Dret d'informació en la recollida de dades.

1. Els interessats als quals se sol·licitin dades personals han de ser prèviament informats de manera expressa, precisa i inequívoca:

a) De l'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.

b) Del caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.

c) De les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.

d) De la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

e) De la identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant. Quan el responsable del tractament no estigui establert en el territori de la Unió Europea i utilitzi en el tractament de dades mitjans situats en territori espanyol, ha de designar, llevat que aquests mitjans s'utilitzin amb finalitats de tràmit, un representant a Espanya, sens perjudici de les accions que es puguin emprendre contra el mateix responsable del tractament.

2. Quan s'utilitzin qüestionaris o altres impresos per a la recollida, han de figurar-hi, de manera clarament llegible, les advertències a què es refereix l'apartat anterior.

3. No és necessària la informació a què es refereixen les lletres b), c) i d) de l'apartat 1 si el contingut de la informació es dedueix clarament de la naturalesa de les dades personals que se sol·liciten o de les circumstàncies en què es recullen.

4. Quan les dades de caràcter personal no hagin estat recollides de l'interessat, aquest ha de ser informat de manera expressa, precisa i inequívoca, pel responsable del fitxer o pel seu representant, dins dels tres mesos següents al moment de registrar les dades, del contingut del tractament, de la procedència de les dades i del que preveuen les lletres a), d) i e) de l'apartat 1 d'aquest article, llevat que ja n'hagi estat informat anteriorment.

5. No és aplicable el que disposa l'apartat anterior quan, de manera expressa, una llei ho prevegi, quan el tractament tingui finalitats històriques, estadístiques o científiques, o quan sigui impossible informar-ne l'interessat o exigeixi esforços desproporcionats, a criteri de l'Agència de

Protecció de Dades o de l'organisme autonòmic equivalent, en consideració al nombre d'interessats, a l'antiguitat de les dades i a les possibles mesures compensatòries.

Així mateix, tampoc no regeix el que disposa l'apartat anterior quan les dades procedeixin de fonts accessibles al públic i es destinin a l'activitat de publicitat o prospecció comercial; en aquest cas, en cada comunicació que s'adrexi a l'interessat se l'ha d'informar de l'origen de les dades i de la identitat del responsable del tractament, així com dels drets que l'assisteixen.

Article 6. Consentiment de l'afectat.

1. El tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa.

...

Article 7. Dades especialment protegides.

...

3. Les dades de caràcter personal que facin referència a l'origen racial, a la salut i a la vida sexual només poden ser recollides, tractades i cedides quan, per raons d'interès general, així ho disposi una llei o l'afectat hi consenti expressament.

...

La Llei Orgànica 15/1999 fa referència a la cessió i comunicació de dades, defineix els conceptes i estableix en quins casos es pot fer .

Article 3. Definicions

...

g) Encarregat del tractament: la persona física o jurídica, l'autoritat pública, el servei o qualsevol altre organisme que, sol o conjuntament amb altres, tracti dades personals per compte del responsable del

....

i) Cessió o comunicació de dades: qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat.

Aquest supòsit aplica en el cas de la cessió de les dades personals de els pacients a les Mútues així com la comunicació a altres professionals o centres.

Article 11. Comunicació de dades.

1. Les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat.

2. El consentiment que exigeix l'apartat anterior no és necessari:

a) Quan la cessió està autoritzada en una llei.

- b) *Quan es tracti de dades recollides de fonts accessibles al públic.*
 - c) *Quan el tractament respongui a la lliure i legítima acceptació d'una relació jurídica el desenvolupament, el compliment i el control de la qual impliqui necessàriament la connexió del tractament esmentat amb fitxers de tercers. En aquest cas, la comunicació només és legítima quan es limiti a la finalitat que la justifiqui.*
 - d) *Quan la comunicació que s'hagi d'efectuar tingui com a destinatari el defensor del Poble, el ministeri fiscal o els jutges o tribunals o el Tribunal de Comptes, en l'exercici de les funcions que té atribuïdes. Tampoc no cal el consentiment quan la comunicació tingui com a destinatari institucions autonòmiques amb funcions anàlogues al defensor del Poble o al Tribunal de Comptes.*
 - e) *Quan la cessió es produeixi entre administracions públiques i tingui com a objecte el tractament posterior de les dades amb finalitats històriques, estadístiques o científiques.*
 - f) *Quan la cessió de dades de caràcter personal relatives a la salut sigui necessària per solucionar una urgència que requereixi accedir a un fitxer o per fer els estudis epidemiològics en els termes que estableix la legislació sobre sanitat estatal o autonòmica.*
3. *És nul el consentiment per a la comunicació de les dades de caràcter personal a un tercer quan la informació que es proporioni a l'interessat no li permeti conèixer la finalitat a què destinen les dades la comunicació de les quals s'autoritza o el tipus d'activitat del receptor de la comunicació.*
4. *El consentiment per a la comunicació de les dades de caràcter personal també té caràcter revocable.*
5. *El receptor de la comunicació de les dades de caràcter personal s'obliga, pel sol fet de la comunicació, a l'observança de les disposicions d'aquesta Llei.*
6. *Si la comunicació s'efectua amb el procediment previ de dissociació, no és aplicable el que estableixen els apartats anteriors.*

Article 12. Accés a les dades per compte de tercers.

- 1. *No es considera comunicació de dades l'accés d'un tercer a les dades quan l'accés sigui necessari per a la prestació d'un servei al responsable del tractament.*
- 2. *La realització de tractaments per compte de tercers ha d'estar regulada en un contracte que ha de constar per escrit o en alguna altra forma que permeti acreditar-ne la concertació i el contingut, i s'hi ha d'establir de manera expressa que l'encarregat del tractament només ha de tractar les dades d'acord amb les instruccions del responsable del tractament, que no les pot aplicar ni utilitzar amb una finalitat diferent de la que figuri en el contracte esmentat, ni comunicar-les a altres persones, ni tan sols per conservar-les.*
El contracte també ha d'estipular les mesures de seguretat a què es refereix l'article 9 d'aquesta Llei que l'encarregat del tractament està obligat a implementar.
- 3. *Una vegada complerta la prestació contractual, les dades de caràcter personal han de ser destruïdes o tornades al responsable del tractament, i també qualsevol suport o document en què consti alguna dada de caràcter personal objecte del tractament.*
- 4. *En cas que l'encarregat del tractament destini les dades a una altra finalitat, les comuniqui o les utilitzi incomplint les estipulacions del contracte, també ha de ser considerat responsable del tractament, i ha de respondre de les infraccions en què hagi incorregut personalment.*